

ภาษาไทย

ประเทศไทย: หยุดการคุกคามต่อสุชาณี คลัวเทรอ, นักปกป้องสิทธิมนุษยชน

การฟ้องคดีไม่มีมูลทำให้การปกป้องสิทธิแรงงานเป็นไปได้ยากขึ้น

26 ตุลาคม 2563

เรา, องค์กรสิทธิมนุษยชนสิบสององค์กรที่ลงชื่อได้แถลงการณ์นี้,
เรียกร้องให้รัฐบาลไทยหยุดการคุกคามทางกฎหมายผ่านกระบวนการยุติธรรมต่อนักข่าว สุชาณี คลัวเทรอ
และมีมาตรการที่ชัดเจนในการปกป้องนักข่าวและนักปกป้องสิทธิมนุษยชนจากกระบวนการทางอาญาที่การฟ้องคดีที่ไม่มีน้ำหนัก ในวันที่ 27
ตุลาคมนี้ ศาลจังหวัดลพบุรีจะอ่านคำพิพากษาอุทธรณ์ในคดีของสุชาณี ซึ่งถูกศาลชั้นต้นตัดสินลงโทษในคดีที่ริเริ่มโดยบริษัทธรรมเกษตร
คดีนี้เน้นย้ำความจำเป็นในการยกเลิกข้อกฎหมายหมิ่นประมาททางอาญาซึ่งถูกใช้บ่อยครั้งโดยบริษัทธุรกิจและปัจเจกบุคคลที่มีอำนาจในการปิด
ปากคนวิพากษ์วิจารณ์

การฟ้องคดีต่อสุชาณีเกิดจากการวิตกกังวลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาเรื่องการละเมิดสิทธิแรงงานในฟาร์มไก่ของบริษัทธรรมเกษตรในจังหวัดลพบุรี
จากข้อร้องเรียนของแรงงานที่ส่งให้ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพบว่าบริษัทไม่ได้จ่ายค่าแรงขั้นต่ำและค่าแรงล่วงเวลา
ไม่ได้จัดหาเวลาพักและวันหยุดอย่างพอเพียง และมีการขี้อวดเอกสารประจำตัวของคนงาน ในปี 2559
กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในจังหวัดลพบุรีได้มีคำสั่งให้บริษัทธรรมเกษตรจ่ายค่าชดเชย 1.7 ล้านบาทให้กับแรงงาน
ซึ่งเป็นบทลงโทษที่ศาลฎีกาได้พิพากษาขึ้น

สุชาณีเป็นนักข่าววอชท์ทีวีในปี 2560 ซึ่งเป็นเวลาที่เธอวิตกกังวลความดังกล่าวและรายงานข้อกล่าวหาที่ว่า ในเดือนมีนาคมปี 2562
ธรรมเกษตรได้ฟ้องคดีอาญาต่อสุชาณีภายใต้มาตรา 326 และ 328 แห่งประมวลกฎหมายอาญา
ว่าด้วยการหมิ่นประมาทและหมิ่นประมาทด้วยการโฆษณาตามลำดับ ในเดือนธันวาคมปี 2562
ศาลจังหวัดลพบุรีได้ตัดสินจำคุกสุชาณีสองปีโดยไม่รอลงอาญา

สุชาณีเป็นหนึ่งในผู้คนที่จำนวนมากที่ตกเป็นเป้าหมายของธรรมเกษตร ตั้งแต่ปี 2559, ธรรมเกษตรได้ริเริ่มคดีอาญาและคดีแพ่งต่อประชาชน
22 คนและวอชท์ทีวี จากการที่ประชาชนและวอชท์ทีวีพูดถึงการละเมิดสิทธิแรงงานของบริษัท ในจำนวนนี้รวมถึงอดีตลูกจ้างของธรรมเกษตร
นักกิจกรรมสิทธิแรงงาน นักวิชาการ นักปกป้องสิทธิมนุษยชนหญิง และอดีตคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ในเดือนมีนาคม 2563

สี่ผู้รายงานพิเศษและประธานของสองคณะทำงานแห่งสหประชาชาติได้เขียนถึงรัฐบาลไทยเพื่อแสดงความเป็นกังวลต่อการ
“คุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่องโดยบริษัทธรรมเกษตรต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน แรงงานข้ามชาติ นักข่าว และนักวิชาการ
จากการไม่ยอมรับสภาพการจ้างงานอย่างเอิร์ดเอาเปรียบต่อแรงงานข้ามชาติ”

แผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนของรัฐบาลไทยที่นำมาปฏิบัติในปี 2562 ได้ตั้งเป้าหมายให้ความสำคัญกับการลดการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อต่อต้านการมีส่วนร่วมของสาธารณะ (Strategic Lawsuit Against Public Participation) หรือ SLAPPs และป้องกันการดำเนินคดีต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตาม รัฐบาลกลับล้มเหลวในจุดประสงค์ข้อนี้

ในเดือนที่ผ่านมา รัฐบาลไทยเพิ่งลดทอนคำมั่นสัญญาของตัวเองในการปกป้องสิทธิมนุษยชนด้วยการมอบรางวัลด้านสิทธิมนุษยชนให้กับบริษัทมิตรผล บริษัทน้ำตาลที่ถูกฟ้องคดีกลุ่มเนื่องจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนในกัมพูชา

ในเดือนธันวาคมปี 2562 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้แก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยเพิ่มกฎหมายสองข้อในมาตรา 161/1 และ 165/2 ซึ่งให้อำนาจในการไม่รับฟ้องคดีต่อบุคคลที่ถูกกล่าวหาในคดีที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ การปฏิรูปนี้ถูกอ้างอิงในแผนปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยธุรกิจและสิทธิมนุษยชนว่าเป็นหลักฐานความพยายามของรัฐบาลในการป้องกันการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อต่อต้านการมีส่วนร่วมของสาธารณะ

อย่างไรก็ตาม ผู้พิพากษาได้ปฏิเสธที่จะใช้กฎหมายสองตัวนี้ในคดีไม่มีมูลที่ฟ้องโดยกรมเกษตรและบริษัทเอกชนอื่นต่อนักข่าวและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน จนถึงทุกวันนี้

ในขณะที่การบังคับใช้มาตรา 161/1 และ 165/2 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยผู้พิพากษาในการยุติคดีที่ละเมิดต่อนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ จะเป็นก้าวที่นำชื่นชม การปฏิรูปที่มีผลมากกว่านั้นก็ยังจำเป็นเช่นกัน

เราเรียกร้องให้รัฐบาลไทยยกเลิกโทษทางอาญาของการหมิ่นประมาท โดยการยกเลิกหรือแก้ไขมาตรา 326-333 ในประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา 14 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในระดับสากลนั้น

ฉันทามติว่าด้วยการยกเลิกโทษทางอาญาของการหมิ่นประมาทนั้นเพิ่มสูงขึ้น เช่นที่มีการรับรองไว้ในข้อวินิจฉัยทั่วไป (General Comment) ที่ 34 ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเน้นว่าการจำคุกไม่ใช่การลงโทษที่เหมาะสมของการหมิ่นประมาท

เรายังเรียกร้องให้รัฐบาลไทยปฏิบัติตามมาตรการในการหยุดกระบวนการทางอาญาที่การฟ้องคดีที่ไม่มีน้ำหนักต่อนักข่าว นักปกป้องสิทธิมนุษยชน และผู้แจ้งเบาะแสโดยทันที

รายชื่อ:

1. Amnesty International
2. ARTICLE 19
3. ASEAN Parliamentarians for Human Rights (APHR)
4. The Asian Forum for Human Rights and Development (FORUM-ASIA)
5. ศูนย์ข้อมูลชุมชน Community Resource Center (CRC)
6. Civil Rights Defenders
7. Fortify Rights
8. สมาคมนักกฎหมายสิทธิมนุษยชน Human Rights Lawyers Association
9. Human Rights Watch
10. International Federation for Human Rights (FIDH)
11. ศูนย์ทนายความเพื่อสิทธิมนุษยชน Thai Lawyers for Human Rights (TLHR)
12. World Organisation Against Torture (OMCT)

For further information, please contact:

- East Asia and ASEAN Programme, FORUM-ASIA, ea-asean@forum-asia.org

For media inquiries, please contact:

- Melissa Ananthraj, Communication and Media Programme Manager, FORUM-ASIA, communication@forum-asia.org